

Előfizetési árak:

Egész évre 10— K
Fél évre 5— K
Negyed évre 2-50 K

Egyes szám ára 10 fillér.

Megjelenik szerdán és szombaton.

BAJA

Kiadóhivatal

Kazal József könyvnyomdája, ahol előfizetések és hirdetések felvételnek. Telefon 45.

Szerkesztőség

Baja, Eötvös József-utca 2. szám.
Telefon 116.

Feladvány szerkesztő és lapigazgató: Micsko Zoltan.

Jó közlekedés,

tiszteletes közutak, okos és célszerű vasuti politika lehet csak irányítója egy város gazdasági életének, fejlődésének és fellendülésének.

Ha körültekintünk városunkban és felvetjük a kérdést, vajon meg vannak-e a lendületnek, a gazdasági felvirágoztatásnak eme legegyszerűbb kellékei, meg kell vallanunk, hogy erre csak egyetlen válasz van, az, hogy nincsenek.

Itt van a hatalmas Duna, hullámai méltóságteljesen mosásk városunk partjait. Rajtuk keresztül fut Magyarország gazdasági életének egyik legfontosabb ütőere. Itt a vasuti vonal, amely Erdélyt, a Nagy-Magyar-Alföldöt kapcsolatba hozza a Dunántul gazdag vidékével és a tengerparttal. Ennek a nagyfontosságú vasuti vonalnak kellene, hogy mi legyünk a központja. Nem tudom megállapítani tehetetlenségünk-e, avagy hagyományos szerencsétlenségünk-e az, hogy még ma is, amikor vívmányokról zengedeznek dalokat, olyan lehetetlen összeköttetéseink vannak a Dunántullal, hogy még a legjobb akarat mellett sem képesek volna és Baranya hozzánk közelkötő községei ide gravitálni. Pedig ezeknek a gazdag községeknek a lakói, ha módjuk volna rá, szíves örömet hoznának ide értékesítés végett termékeiket és igazi nagykereskedelmi szükségleteiket is örömmel fedeznék a mi piacunkon már

csak azért is, mer. hisz Bajához hasonló piactól messze vidéken nem találunk.

Közutak a baja—mélykúti és baja—sükösdői műúton kívül a szó legszorosabb értelmében ázsiai állapotban vannak. Például hozzuk csak fel, hogy a legutóbbi nyári esőzések ugyanarra elrontották az utakat, hogy Baja bizonyos községek felől megközelíthetetlen volt, teljesen el volt szigetelve és ez okozta a nyári országos vásár teljes sikertelenségét.

És ilyen közlekedési viszonyok mellett vannak még emberek, akik csudálkoznak azon, hogy ez a város örökké stagnál, egyáltalán semmit sem fejlődik.

Ha gazdasági fejlődést akarunk, elsősorban új alapra kell helyeznünk közlekedési politikánkat. Meg kell csinálni a közlekedésügyi bizottságot.

Földgáz Baján.

A minap irtunk arról, hogy a kissármási földgázút végig vezetik az Alföldön, a csőhálózat elmegy Szegeden át is. Ebből az alkalomból felvetettük azt az eszmét, hogy Bajának Szabadkával és a szeged—bajai utvonalba eső községekkel karöltve mozgalmat kellene indítani az iránt, hogy egy mellékvezeték ide is elvezessék a kissármási földgázút.

Ugy látszik, hogy a mozgalom megindítására igazán szükség lesz és a vezeték ideterelése nagy nehéz-

ségekre nem is igen fog ütközni. Erre vall legalább az alábbi értesüléstünk:

„A kolozsvári kutató bányahivatal, amelyet a földm.velésügyi miniszter a kissármási földgáz értékesítésével bízott meg, tervet dolgozott ki a ritka természeti ajándékok fölhasználására. Természetesen csak fővonalakban vannak meg ezek a tervek, amelyeknek részletes kidolgozása most van folyamatban. A földgáz két vezetékén keresztül vezetik föl a fővárosba. Az egyik vezeték Debrecenen, a másik Szegeden haladna keresztül s az útjába eső összes városok gázszükségletét ellátná. Természetesen Szeged—Szabadka—Baja gázszükségletének ellátása egy mellékvezeték útján, nem volna nehéz. A résztervek fölhasználása végett van szüksége a kolozsvári kutató bányahivatalnak azokra az adatokra, amelyeket a következő átirattal kér:

Az erdélyi részekben fölírt égethető földgáz értékesítése céljából megkeresem a tekintetes tanácsot, hogy az alábbi kérdőpontokra a lehető legrövidebb idő alatt fölvilágosítást adni szíveskedjek:

- 1) Mennyi tüzelőanyagot használnak el a városban?
 - 2) Mennyi és milyen tüzelőanyagot használnak gyári, ipari és házi szükségletre?
 - 3) Honnan szerzi be a város a tüzelőanyagot és milyen egységáron?
 - 4) A gázgyár mennyi gázt termelt a legutóbbi esztendőben?
 - 5) Világításra és tüzelésre mennyi gázt fogyasztottak a múlt évben?
 - 6) Mi a gáz egységára?
 - 7) Hányan használják a gázt tüzelésre? Hányan világításra? És hányan fűtésre, világításra?
 - 8) Mennyi a gáz előállítás költsége a gyártás helyén?
- Kéri ezenkívül a kutató bányahivatal annak közlését, hogy mennyi lakosa van a városnak, mivel foglalkozik a lakosság?

A kérdésekre a tanács mindenestre rövid időn belül meg fogja adni a választ, amennyire csak lehet.

Minden kérdésre könnyen adhatja meg a város a feleletet. Sok fűtőanyag kell és az mind drága. A légszusz veszekedett módon drága és nem elsőrendű minőség.

A légszuszfogyasztás mindamellett nagy és még sokkalta nagyobb lenne, ha jobb és olcsóbb gázt kapnánk.

Arra azonban aligha adhat kellő és kielégítő választ, hogy mennyi a gáz előállítás költsége.

Mindenesetre örömdetes, hogy a földgáz bevezetéséhez, ha csak egy kis lépéssel is közeledtünk.

Most már az intéző körökön a sor, mindent elkövetni, hogy hozzájussunk a kissármási földgázhoz, amely sokkalta olcsóbb és jobb, mint a bajai légsusz.

Remélhetőleg most már igazán meglesz az akció, amely a siker és eredmény kilátásaival kecsegtet.

A pörbolyi betörő hajsza.

Egy aktív szereplő szószórinti leírása.

Felkerestük Burkovics Ferencet, a pörbolyi váltókezelőt, aki az izgalmas esetnek egyetlen aktív szereplője. Tőle, saját szájából hallva, izgatott egyszerű, keresetlen szavakkal általa nekünk tollbamondva, hozzuk az idegizgató dráma egész lefolyását. Burkovics beszél, íme:

„E hó 24-én reggel 6 és 7 óra között két tagból álló csendőrdjórőt láttam az állomáson, maj pedig Hebrank Endre állomásfelügyelő-jelölt forgalmi tiszt telefonon felhívott, hogy nem láttam-e egy fegyveres embert örbödém felém menni? Erre jelentem, hogy nem láttam, majd kiementem a váltóhoz szolgálatom továbbvezetni. Kis vártatva nagy lár-

ALAPITTATOTT
1875.

Óriási választék kész férfi-,
gyermek-ruha és női
felöltőkben.

Lövenstein Frigyes

FÉRFI SZABÓ,

BAJA (városi bérház).

Aranyéremmel kitüntetve
a helyi iparkiallítás.

Mérték utáni rendelések
elegáns kivitelben.

mára lettem figyelmes és a Duna védgátja felé láttam szaladni egy embert, aki — később megtudtam — az üldözött betörő volt. Utána rohant Bíró Ferenc állomási munkás és ekkor a távolból az egyik csendőr kétszer rálőtt a menekülőre, de nem találta el. Ekkor én is a védgát felé futottam és mentünk a csendőrökkel a betörőt keresni, aki a védgát mellett levő kiáradt vízbe ugrott előlünk. Ezt látván Bíró, elment csónakért, én és Vass csendőrőrsvezető az állomásra mentünk. Én mentem szolgálatom végezni, majd mikor újra hallottam az ott maradt Pécsi csendőr kiáltásait és láttam, amint a csendőr a védgátnál a vízbe, ment s megint hallottam Bíró segélykiáltásait, hogy „jőjön Burkovics mert mindjárt meghalok”. Odaérve láttam az üres csónakot, melyen Bíró ment a betörő felkeresésére és láttam az üres csónak mellett amint Bíró és a betörő a 3 méternél mélyebb vízben viaskodtak egymással és a betörő Bírónak torkát szorongatta, balkezevel pedig Bírónak a szeméit bökdöste. Ekkor az ott maradt csendőr Bíró segítségére a vízbe ugrott, de uszni nem tudott s így előbb ötlet kellett kimentenem. Ezután odausztam Bíróhoz, hogy rettenetes helyzetéből kimentsem. A betörő odaérkezésem után eleresztette Bíróét és énnekem fordult, majd valamit ordított. Én erre nyitott szájakaptam jobbkezemmel, Bíró pedig eszméletét veszve a víz alatt maradt egyideig. Amint én a betörő szájába kaptam közöttünk rettenetes dulakodás támadt majd egy pillanat múlva a betörő rámszegezte revolverét. Ekkor én is elkezdtem kiabálni, majd a vízből kimentett csendőr, aki a partról látta rettenetes helyzetemet, fegyvert fogott a betörőre. Két dördülés hallatszott és a betörő megszűnt élni. Kelt Pörboly, 1913. évi július hó 24-én. Burkovics Ferenc váltókezelő.

Végül megjegyezzük, hogy Vass József és Pécsi József csendőrök a bátaí órszóló valók és hétfő déltől csütörtök reggelig étlen szomjan hajszolták a betörőt, akiről egyébként megállapították, hogy kaposvári illetőségű és 17 betörést, 6 gyújtogatást és több gyilkosságot követett el.

Hirek.

Kinevezés. A szegedi kir. ítélő tábla elnöke Ruppert Miklós jogszigorló, bajai lakost a vezetése alatt álló kir. ítélőtábla kerületébe díjas joggyakornokká nevezte ki.

Nádasy köszönete. Nádasy József színigazgató a következő sorok közlésére kérte fel lapunkat: Nem mulaszthatom el köszönetemet kifejezni Baja város közönségének, Tanácsának és a sajtónak azon impozánsan megnyilatkozott mely részvétért, melyre Sándor fiam tragikus halála alkalmából mélyen sujtott családunkiránt tanusított. Fogadják leghálásabb köszönetemet e részvétért, mely nagyban enyhítette a borzasztó csapás fájdalmát. Baja, 1913. július hó 26. Nádasy József színigazgató.

Kis balesetek. Tokai István 22 éves bajai lakos lórúgás következtében orrán és száján súlyosan megsérült, kórházba szállították. — Kis István 39 éves bajai lakos leesett a zsákok tetejéről és eltörte balkarját.

Kutyaharapástól — vérmérgezes. Steiner Dávid bácsalmási újságárust egy feldühödött kutya az utcán megharapta. Sebestült kezében nagy fájdalmat érzett, mire a bajai közkórházba szállították, hol megállapították, hogy vérmérgezést kapott és megoperálták.

Vizbefuult katona. Ágócs Vince, a cs. és kir. 23. gyalogezred közkatonája, ki a gombosi hidőrségnél volt beosztva, 14-én egyedül fürdött a Dunában. Fürdés közben szívészélhűdés érte és a szerencsétlen katona, miután senkisé nem nyújthatott segítséget neki, a vízbe fuult. Holttestet csak 17-én találták meg.

A Bajai Tüdőbeteggondozó Intézet

1913. I-ső félévi működéséről szóló kimutatása.

Mult évről maradt 1 férfi, 1 nő. Jelentkezett 22 férfi, 50 nő. Gondozásba került 3 férfi, 17 nő. Üdülni ment 1 nő. Kórházi kezelésbe került 1 nő. Gondozásból önként távozott 1 nő. Meghalt 2 férfi, 2 nő. Maradt 2 férfi, 13 nő.

Lakást 5 esetben fertőtlenítettünk, 1 esetben költözökös, 4 esetben halálozás után. Köpetvizsgálat 35 esetben történt, pozitív 14 esetben volt. Dettwellor-féle zsebhen hordható köpöüveget 2 esetben adtunk. Mesterséges tápszerekből a következőket adtuk: Ol. jeccoris aselli c. lecithino, Maltolecithin, Hygyama, Syrup Famol, Novocol syrup.

Szétosztásra került 1952 félliter tej, 28 félkgm marhahús, 20 kgm

borjúhús, 133 kgm rizs, 393 kgm liszt.

Ezeket felül az országos betegápolási alap javára gyógyszer és pedig elsősorban codein, morphin és syrupus kalii sulfogujacoleicus.

Baja városának nemes áldozatra mindig kész közönségét kéri a vezetőség, hogy az intézetet működésében támogassa. Ugy pénzt, mint természetes adományokat szívesen fogad és megfelelően nyilvántart. Gondoljuk meg, hogy az intézet ezen működésével nemcsak az életnek menti meg, hanem a családnak is meghagyja többé-kevésbbé támogatónak a tüdőbeteg, a kitűzött másik főcéljával pedig a fertőzés terjedésének meggátolásával, ezeket és ezeket ragad ki a gyilkos kórnak az öldöklő karjaiból.

Baja, 1913. évi június hó 30.

Pollerman Artur dr. vezetőfőorvos.

Színház.

Peterdy Etus utólrhetetlen művészetét és elragadóan bájos egyéniségét ünnepelte a közönség csütörtökön este, amikor a „Lila dominó” című operett újdonságban volt Peterdynek a jutalomjátéka.

Mi elvi ellenségei vagyunk a jutalomjáték ősi szokásainak Mindazonáltal örömmel ragadtuk meg az alkalmat, hogy egy igazán érdemes művésznőt ünnepelhessünk. Mert Peterdy Etus művésznő a szó igaz és nemes értelmében. A közönség is elismeri ezt és hogy ezen elismerésének kifejezést adhasson, oly tömegesen jelent meg a színházban, amilyenre a mai rossz szezonban igazán ritkán van eset.

A primadonnának pedig bőségesen kijutott az ünneplésből. A közönség izgatottan várta belépését és amikor először jelent meg a színen, zajos tapsvihar fogadta és özönével hullott a rengeteg sok virág a lábai elé. A taps és ünneplés minden megjelenésakor és minden jelenés végén ugult.

Az előadásról különben alább számolunk be.

Lila dominó zsufoolt házat vonzott. Kitérő előadás, pazar kiállítás, a szereplők izzó kedve a legnagyobb sikert vívta ki. A kedves Peterdy Etus, a végtelenül bájos Molnár Janka, Korda, Káldor, Remete, Kom-

lós, Nagy Dezső mind a legjobbak voltak. Forró színházi este volt, a közönség szűnni nem akaró tapssal, sok virággal kedveskedett a művészeknek.

Remete Géza jutalomjátéka alkalmából a **Faun** ment. Tökéletes megértéssel, a kiforrott művészeteltség nagy erejével alakított Remete. Nagyképűsködés lenne, ha őt kritizálnánk. Ritkaság vidéki társulatnál ilyen izig végig művész egyéniséget találni.

Turóczy, Sinkó, Molnár Janka, Nagy, Burányiné, Komlós, Káldor, finomul illeszkedtek bele a pompás keretbe. — Pásztor János, a szcenikai rendező csodákat művel a mi fabódénk színpadán. Elővárászól mindent, színpompát ölt a kopott színpad, illuziót kelt a szép, ügyes rendezés.

Vera Violetta került színre, immár harmadszor telt ház előtt péntek este. A kedves darabot ismét élvezettel hallgatta és nézte végig a publikum, a szereplők mind jók voltak, élükön Komlóssal. Ez a fiatal művészember szokatlan tehetséget rejtget. Ha visszagondolunk a társulat ittléte alatt történt szereplésére, elő kell szedni a dicsérő jelzőket mind A Czigányprimás grófja, a Miniszterelnökben komoly szerepe, művészi táncai, mind feledhetetlenek. Énekel, mókázik, táncol, de ha kell, a legkomolyabb drámában is a legnagyobb sikerrel működik. Igazi veleszületett művész lakozik benne. Ő azok a kevesek közé tartozik, akik a legalkalmasabbak mindenre. Komlós sokoldalú tehetség, nagyon értékes tagja a társulatnak. Igazi, hamisítatlan genreszínész. Kezdetől fogva kedvence a bajaiaknak és rászolgál a dicséretre.

Kertész Lajos a **Bőregér**-ben. Ki ne ismerné Kertész Lajost, a kedves humoros komikust, aki immár csaknem bajai lakos lett. Kertész Lajos e héten Nádasy igazgató felkérésére vendégzerepelni fog a színpadon, kedden este eljátssa egyik legjobb szerepét a Bőregér-ben. Maga az operett is kedvelt műsordarabja közönségünknek — Kertész Lajos vendégzereplése pedig egyszerűen szenzációs számba megy. A vendégen kívül Peterdy Etelka, Molnár Janka, Falk Erzsé, Káldor, Remete, Burányi, Komlós és Korda játszó a Bőregér vezető szerepeit.

Lakások. A Vígyszínház ezidei évadjának egyik legnagyobb siker

OLCSÓ Kobra-cipők.

A nagyérdemű közönség szives tudomására hozom, hogy a LEGJOBBNAK elismert **KOBRA-cipők** talpában feltüntetett fix árából a mai naptól fogva **tíz százalék engedményt adok.**

Tisztelettel

Lázár Samuel.

aratott művét a Lakájok-at mutatja be szerdán este színtársulatunk. A darab igazi értékes, szellemes és mulatságos vigjáték, olyan, amilyent régen látott közönségünk. A Lakájok bemutatója egyúttal Verő Jankának a társulat nagytehetségű általánosan kedvelt drámai színésznőjének lesz a jutalomjátéka. A darab is, meg a jutalmazandó is megérdemlik a zsufoolt házat, ami hihetőleg nem is fog elmaradni.

Boccacció — Molnár Janka jutalomjátéka. Peterdi fényesen sikerült jutalomestéje után most a másik ep oly kedvelt és népszerű primadonnának, Molnár Jankának lesz a jutalomjátéka. Molnár Janka egyike a legbájosabb operett-díváknak, akit közönségünk is már az első percben megszeretett. A jutalomjáték csütörtökön este lesz, amikor is Souppé gyönyörű zenéjű nagy operettje, a „Boccaccio” kerül színre elsőrendű szereposztásban. Az előadásnak különös érdekessége lesz, hogy fellépnek benne Nádasyné, akit hosszabb idő óta nélkülözött a közönség és Nádas József igazgató is, mindketten jó szerepeket játszanak. Közönségünk körében mozgalom indult meg, hogy minél fényesebb tegyék Molnár Janka jutalomjátékát, akinek nevéhez az ideai színiévad sok nagy sikere fűződik.

HETI MŰSOR:

Hétfőn teljesen felhelyarákkal: A Farkas, Molnár Ferenc vigjátéka.

Kedden: Kertész Lajos úr vendégfelléptével „Börögér”. Nagy operett.

Szerdán: Verő Janka jutalomjátékával itt először „Lakájok”. Vigjáték, a Vígsház műsorából.

Sport.

SPORT-NAPTÁR

Július 27. Délután 5 órakor futballmeccs a BSE és a Bonyhádi Atl. Klub között. — Érkeznek 2:37, elutaznak 6:22, v. 8:51. Bíró Várnai.

Auguszt. 3. D. e. fél 11 órakor uszóverseny.

Ugyanaznap délután futballmeccs a BSE és Szegedi T. K. „Csillag” csapata között. Érkeznek 4:37, elutaznak 7:44. Bíró Várnai.

Auguszt. 10. Délután 4 órakor athl. és kerékpárverseny.

Auguszt. 17. Pandursziget körülszása és országúti kerékpárverseny.

Szerző-szerk.: FISCHEL FERENCZ

Hirdetések jutányos áron felvételnek a

B A J A

kiadóhivatalában

Kazal József

könyvnyomdájában,

a Központi szállóval szemben.

Telefonszám 45.

Föld eladás.

A Jankói-dűlőben a volt Pfeiffer-fele 9332 négyszögöl területű elsőrendű szántóföld szabad kézből eladó. — Bővebbet a kiadóhivatalban.

Egy jó házból való fiu

TANONCZUL

azonnal
felvétetik

Kazal József könyvnyom-
dájában, Baján. ::

A 20 év óta fennálló

„Magyar Király” mely modern épület, 8 rézbutoros vendégszálló Szekszárdon, szobával, nagy kávéházzal, étteremmel, utcára nyíló polgári ivóval, nagy kerthelyiséggel, istálló, kocsiszín, jégverem, sertésöl és baromfi-udvarral, szóval teljesen felszerelve

öregség miatt berbe kiadó

Bővebb felvilágosítással szolgál

Waldmann Dezső tulajdonos Szekszárdon

Tyukszem, Excelsior

börkeményedés, szemölcs

48 óra alatt eltűnik a „CANNABIN” használata után. Üvege 1 kor., postadíjjal 1.40 kor. Három üveg bérmentve 3 korona.

HINTÓPOR

48 óra alatt elmulasztja

a kéz-, láb- és hónaljzizzadást, 1 doboz 1 kor., postadíjjal 1.40 kor., 3 doboz bérmentve 3 kor.

Hizlalásra legalkalmasabb 40% phosphorsavat tartalmazó

Takarmánymész,

mellyel a disznóknál nagyon könnyen 300 kiló hizlalási súly érhető el. Alkalmazható azonfelül baromfi, borjúk, juhok, marhák, ökrök és lovaknál. 4 3/4 kiló ára, mely hónapokig elég 5 kor. 80 fillér utánvétellel bérmentve. — Utánvétellel vagy a pénz előzetes beküldése mellett küldi:

Dr. FLESCHE „Korona”-gyógyszertára Győr 99.

Egy 4 szobás

lakás

kiadó. — Cim

a kiadóhivatalban.

Dr. Walleshausen Gyula

ORVOS

lakását Czirfusz Ferenc

(Kaszárnya)-utca 32. szám alá helyezte át.

INGYEN, ráfizetés nélkül becserél öreg, használt gramfonlemezeket ujakra WAGNER „Hangszerkirály” Budapest, József-körut 15. szám. Árjegyzék ingyen. Cimre ügyeljen.

Értesítés.

Van szerencsem a nagyérdemű közönség szives tudomására hozni, hogy

úriszabó üzletemet május hó elsején Mátyás király-tér 10-ik szám alá, (járásbírság átellenébe) helyeztem át.

Készítek elegáns férfi- és gyermek-ruhákat. Javitást és vasalást elfogadok jutányos árban.

A nagyérdemű közönség szives pártfogását kéri tisztelettel

Babocsay Károly.

Nagy választék gyapju szövetekben.

Pontos kiszolgálás.

Egy
tanuló (leány)
 felvételeik
Kazal József
 - - könyvnyomdájában - -

Minden izlésnek megfelelő
CSINOS **DIVATOS**
 fényképeket
 ugyszintén
 fényképnagyításokat
 KÉSZIT
Nesselroth Bernát fényképész
 Baja, Szent István-tér II-ik szám.
 (Fischer-ház.)

Papir- és írószer-kereskedés
 ■ KÖNYVNYOMDA ■

KAZAL JÓZSEF - BAJA

Telefon 45 **Vörösmarty Mihály-utca 6** Telefon 45

Könyvnyomdai munkák készítése a legizlésesebb
 kivitelben. Ügyvédi és községi nyomtatványraktár

Hazai Általános Biztosító Részvény-Társaság.

A társaság elvállal biztosításokat

tűz- és jégkárok ellen (a villámcsapás által okozott tűzkárokat is megtéríti). A biztosítás egyéb ágazataiban is a közönség rendelkezésére áll. Díjtételei olcsók és előnyösek, kárait gyorsan és méltányosan rendezzi, ügyfeleinek érdekeit minden tekintetben megóvjá.

Kötvénykiállító főügynökség: B A J A.

(Városi bérház.)

Fränkl Ignác
 BAJA, Budapesti-ut 15.

Ajánlja dus raktárát elsőrendű

varró-, kötőgép-, kerékpárok- és grammofonokból, valamint mindezek alkatrészeiből.

J a v i t á s o k

szakszerű műhelyemben a legjutányosabban eszközöltetnek.

➡ Kedvező fizetési feltételek! ⚡